

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Crisis Theologica

Cárdenas, Juan de

Sevilla, 1687

Cap. I. Proponitur propositio quarta, & investigatur sensus illius?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75689](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75689)

DISSERTATIO V.

An infidelis excusetur à peccato infidelitatis, dum Religio Catholica sibi proponitur ut probabilior, & sua secta ut minus probabilis?

CAPVT I.

Proponitur propositio quarta, & iruestigatur sensus illius?

SUMMARIUM.

Opinio Lumbierij circa sensum propositionis damnatæ. n. 2.

Opinio Filguera de sensu eiusdem propositionis. n. 3.

Item opinio Bernardi de Hozes. Ibid.

Non datur in infideli vera probabilitas de sua secta, sed solum apparens. n. 4.

Verus sensus propositionis damnatæ. n. 5.

1. **P**ropositio quarta inter damnatas ab Innocentio XI. hæc est. *Ab infidelitate excusabitur infidelis non credens ductus opinione minus probabilis.* Et ut sensus huius propositionis damnatæ examinetur; & sana doctrina teneatur iuxta mentem Romanæ Cathedræ, operæ pretium est discutere, quem sensum illi propositioni attribuant scriptores, qui eiusmodi propositiones damnatas exposuerunt.

Lumb. 2. Igitur Raymundus Lumbier tom. 3. Sum. Hispaniæ in expositione quartæ propositionis num. 1766. ait, damnatam manere opinionem, quæ docet, non sufficere notitiam probabilioris de veritate Fidei Catholice, ut infidelis maneat obligatus ad credendum; atque adeo ex mente Romanæ Cathedræ infidelis, eo ipso quod sibi proponatur ut probabilior

doctrina Ecclesiæ Catholice, tenetur præcepto credendi veritates Catholicas. Quando autem ipse dixit alibi, requiri evidentiam credibilitatis mysteriorum Fidei Catholice, adhuc ut infidelis teneatur præcepto credendi mysteria eiusdem Fidei; explicat, per evidentiam credibilitatis, se intelligere evidentiam maioris probabilitatis, & ex hoc capite affirmat, suam sententiam non subiacere huic damnationi. Sed existimo, & ut certum mihi persuadeo, hunc non esse sensum propositionis damnatæ, iuxta mentem Romanæ Cathedræ; ut mox videbimus.

3. Emmanuel de Filguera in expositione huius quartæ propositionis in fine illius affirmat, infidelem neque ex probabili, neque ex probabiliori opinione posse credere, aut elicere actum fidei? Et si inquiras, quomodo non excusetur à peccato infidelitatis, dum habet opinionem probabilioris de veritate Fidei Catholice; respondet, ideo non excusari, [quia mysteria Fidei sunt evidenter credibilia; sique intellectus evidente credibilitate obiecti ita ducitur ad assensum, ut prudenter nequeat dubitare, aut formidare de illius veritate.] quasi peccatū infidelitatis detur tunc in infideli, quia cum obiectum sit evidenter credibile, infidelis habet solum cognitionem probabilem, aut probabilioris. Sed revera non attingit scopum, ut ex dicendis constabit.

Mag. Hozes in explicat. prop. 4. Hozes. n. 5. & 8. aliam subivit semitam. Afferit enim, ubi infidelis habet maiorem probabilitatem de Fide Catholica, quam de sua secta, licet non possit credere Fide supernaturali cum sola opinione probabili; tenetur tamen deserre suam infidelitatem, & implere præceptum negativum, quod obligat semper, & pro semper, & consistit in eo, quod quis non habeat assensum contrarium Fidei; non tamen tenetur statim ad elicendum actum positivum Fidei,

Fidei, quia iste non componitur cum opinione dumtaxat probabili. Sed neque sic videtur satisfieri difficultati.

4. Supponimus autem dari non posse, etiam in infideli veram probabilitatem de veritate sectæ erroneæ: quia contra certitudinem nulla potest dari vera probabilitas. Nam, ut dixi in 3. part. Crif. Theol. disp. 55. num. 2. assensus probabilis est incertus, id est, nec certus, nec certo falsus: & propositionis certæ contradictoria est certo falsa. Si ergo daretur assensus vere probabilis de propositione contradictoria veritatis Fidei, quæ certa est, esset certo falsus & non certo falsus: certo falsus, quia contradictoria, quæ opponitur propositioni certæ, est certo falsa; non certo falsus, quia probabilis, de cuius essentia est esse nec certum, nec certo falsum. Vide in 1. part. Crif. Theolog. disp. 4. num. 6. Probabilitas ergo, quam concedimus in infideli circa veritates Fidei, & errores sectæ, est solum apparens: quatenus id, quod certum, aut certo falsum est, illi proponitur ut verisimile, & probabile: vel quia non attendit ad rationes evidentes; vel quia nescit ponderare evidentiam illarum.

5. Igitur nullo meliori modo possumus indagare sensum huius quartæ propositionis damnatæ, quam ex verbis Authoris, qui eam propositionem asseruit, nempe Ioannis Sancieri, in selectis disp. 19. num. 7. vbi sic differit. [Sicut in alijs materijs, vbi offensa mortalis intercedere posset, faterentur ipsi, eam non committi ab operante ex opinione minus probabili, licet res maximi momenti sit, Deum offendere mortaliter, vel non; sic quoque ab infidelitate excusabitur infidelis non credens ductus ex opinione minus probabili.] Hucusque Ioann. Sancierus. Itaque sensus propositionis est quod sicut in alijs materijs, & præceptis excusatur homo à peccato, si sequatur opinio-

nem minus probabilem de non peccato; ita in præcepto credendi veritates Fidei Catholicæ excusabitur infidelis à peccato infidelitatis, si habeat opinionem minus probabilem (scilicet probabilitate apparente) de credibilitate sectæ erroneæ.

CAPVT II.

Legitima probatio falsitatis eius propositionis damnatæ.

SVMMARIVM.

Discrimen, quod datur inter probabilitatem, quæ versatur in infideli circa mysteria Fidei, & eam, quæ datur in materijs moralibus. n. 6.

Probabilitas, quæ datur in infideli circa mysteria Fidei includit ignorantiam vincibilem. n. 7.

Qui habet ignorantiam vincibilem de præcepto, tenetur conari certitudinem, vel sequi strictiorem partem. n. 8.

Ignorantia, quæ invenitur in opinionibus moralibus, est invincibilis. n. 9.

Quomodo infidelis possit præstare maiorem diligentiam, ut perveniat ad certitudinem? n. 10.

Dum infidelis præstat debitam diligentiam pro invenienda certitudine, non peccat. n. 11.

Quomodo infidelis non excusetur à peccato infidelitatis propter opinionem minus probabilem? n. 14.

An in aliquo casu infidelis habeat probabilitatem circa mysteria Fidei cum ignorantia invincibili? n. 15. & seqq. Obiectio solvitur. n. 20. & 21.

Licet infidelis habeat maiorem probabilitatem de sua secta, adhuc non excusatur à peccato infidelitatis. n. 22.